Dosarul nr. 2-61/2024/2024
PIGD: 2-24017263-15-2-14022024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

24 decembrie 2024 or. Cantemir

Judecătoria Cahul (sediul Cantemir)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Mihail Osadcii,
Grefier Gabriela Darii,

cu participarea: reclamantului Butmalai Dumitru, reprezentantul reclamantului avocatul Josu Gheorghe,
în lipsa: reprezentantului pârâtului S.A. ”Construcții Rutiere” administratorului Haidău Tatiana, citată legal,

în sediul instanței, în ședință publică, desfășurată în limba română, în procedură contencioasă a judecat pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Butmalai Dumitru împotriva S.A. ”Construcții Rutiere” cu privire la soluționarea litigiului de muncă privind încasarea datoriei la salariu, plății suplimentare pentru neachitarea salariului în termen și cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Argumentele reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată.

La data de 14 februarie 2024, reclamantul Butmalai Dumitru a înaintat Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cererea de chemare în judecată împotriva S.A. ”Construcții Rutiere” cu privire la soluționarea litigiului de muncă privind încasarea datoriei la salariu, plății suplimentare pentru neachitarea salariului în termen și cheltuielilor de judecată, prin care solicită să fie încasat din contul pârâtului datoria la salariu în sumă de 20 708, 00 lei, plata suplimentară pentru neachitarea salariului în termen 32 263, 00 lei și cheltuielile judiciare, precum și să fie obligat pârâtul să prezinte instanței copia ordinului de concediere şi calculul salariului, inclusiv compensarea pentru concediul nefolosit, pentru perioada 01.02.2022 - 08.01.2024.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Butmalai Dumitru a indicat că, fiind angajat în baza dispoziției nr. 01 din data de 01.02.2022 în calitate de paznic la S.A. „Construcții rutiere”, încheind cu pârâtul contractul individual de muncă. Salariul la început a fost stabilit pentru o lună în sumă de 2 935 lei, care pe parcurs s-a mărit.

Susține că, până pe data de 26.12.2023, a lucrat ca de obicei, iar în această zi, adică pe data de 26.12.2023, când a venit la lucru i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 31-c din 26.12.2023 „Cu privire la preavizarea salariatului Butmalai Dumitru” despre încetarea raporturilor de muncă prin care se menționează că sunt preavizat cu 14 zile

calendaristice înainte începând cu 26 decembrie 2023 despre încetarea raporturilor de muncă pe durată nedeterminată începând cu 08.01.2024 din motivul deţinerii a statutului de pensionar, deci după această perioadă nu mai sunt angajat.

Relatează că Ordinul de concediere nu i-a fost adus la cunoştinţă, nu a fost indicat achitarea de către contabilitate toate plăţile salariale şi compensaţia concediului de odihnă anual nefolosit conform prevederilor legislaţiei în vigoare. Însă în realitate pentru perioada februarie 2022 - decembrie 2023, i s-a calculat conform datelor CNAS salariul 87 777 lei, din care a fost reţinute contribuţii de asigurări sociale de 21 066, 51 lei, achitat conform cardului, doar 46 600 lei în care nu s-a calculat şi achitat salariul pentru perioada 01.01.2024 - 08.01.2024, care conform calculului 4000 : 22 x 5 zile, constituie 909 lei - 218 lei contribuţia = 691 lei.

Menţionează că, a încercat să soluţioneze acest litigiu, să se adreseze de nenumărate ori verbal la conducerea pârâtului, contabilitate, să ceară achitarea salariului pe deplin dar fără succes, de aceea a înaintat o plângere la Inspectoratul de stat al muncii, Inspecţia Teritorială de Muncă Cahul de la care a primit un răspuns din data de 24.10.2023 prin care s-a confirmat datoria la salariu la această dată la suma de 34 502 lei, stabilindu-i pârâtului un termen de până la 27.11.23 de a soluţiona litigiul. Deoarece nici după aceasta nu a fost achitat tot salariul, la data de 02.01.2024 s-a adresat cu o cerere scrisă privind achitarea salariului şi prejudiciul conform prevederilor art. 330 alin. (2) al Codului muncii, însă nu a primit niciun răspuns, pârâtul i-a refuzat achitarea salariului şi nu i-a calculat compensaţia pentru concediul nefolosit, care consideră că constituie pentru 2 ani suma de 5 800 lei - 1392 lei contribuţia = 4408 lei, reieşind din calculul (66 710 : 23 x 2).

Făcând trimitere la prevederile art. 81 alin. (2) al Codului muncii, ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă, iar ultima mea zi de muncă a fost 08.01.2024, astfel, datoria totală la salariu constituie conform calculelor sale 15 609, 29 (datoria până la 01.01.2023) + 691 + 4408 = 20 708 lei.

Consideră că aşa cum cererea nu a fost examinată în termen de 10 zile conform prevederilor art. 332 alin. (1) al Codului muncii, a calculat plata suplimentară pentru neachitarea în termen a plăţilor salariale, care constituie conform art. 330 alin. (2) al Codului muncii, suma de 40 265 lei, conform calculului anexat, aşa cum nu nu a putut soluţiona litigiul, de aceea înaintează prezenta acţiune.

Argumentele pârâtului expuse în referinţă.

La data de 01 martie 2024, S.A. „Construcţii Rutiere” a înaintat Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir în termenul stipulat în Încheierea din 16 februarie 2024 referinţa scrisă şi a prezentat probele necesare asupra cererii de chemare în judecată înaintate.

În susţinerea referinţei prezentate, S.A. „Construcţii Rutiere” a indicat că a recepţionat cererea de chemare în judecata depusă de Butmalai Dumitru către S.A. „Construcţii Rutiere”, astfel S.A. „Construcţii Rutiere” îşi manifestă dezacordul faţă de aceasta, considerând că este neîntemeiată şi ilegală din următoarele motive.

Relatează că, reclamantul a fost angajat la S.A. „Construcţii Rutiere” în temeiul Contractului individual de muncă nr. 01 din 01.02.2022, în calitate de paznic la obiectul amplasat în s. Cania, r-nul Cantemir, iar la data de 26.12.2023, reclamantului i-a fost adus la cunoştinţă Ordinul cu privire la preavizare de încetare a contractului individual

de munca în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y) și art. 184 alin. (1) lit. c) - deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limita de vârstă.

Susține că, Butmalai Dumitru a refuzat să contrasemneze Ordinul de preaviz, fapt pentru care a fost întocmit proces-verbal de constatare, suplimentar, constată că dacă Butmalai Dumitru a anexat o copie a Ordinului de preaviz la cererea de chemare în judecată, rezultă că reclamantul a fost informat despre motivele încetării contractului individual de muncă.

Adaugă că, la 09.01.2024, la expirarea celor 14 zile indicate în Ordinul de preaviz, Butmalai Dumitru i-a fost adus la cunoștința Ordinul de concediere, contrasemnat de către reclamant.

În partea ce ține de sumele invocate de reclamant, susţine că datoria la salariu, inclusiv compensația pentru concediul neutilizat, ce reprezintă cumulativ suma de 20 047, 96 lei i-a fost achitată reclamantului Butmalai Dumitru în data de 15.02. 2024 din casieria societăţii, în temeiul prevederilor art. 119 pct. 1) și pct. 2) al Codului muncii al Republicii Moldova.

Relatează că, în calculul prezentat de către reclamant au fost admise erori, astfel au fost omise sumele achitate din casieria societății.

Invocând prevederilor art. 141 alin. (3) al Codului muncii, indic că în calcul nu au fost incluse sumele achitate în numerar din casieria societăţii, anexând în sensul dat ordinul de plată din 14.04.2022 în sumă de 2 000, 00 lei, din 25.05.2022 în sumă de 2 000, 00 lei, din 04.07.2022 în sumă de 2 500, 00 lei, din 31.10.2022 în sumă de 2 000, 00 lei, din 03.01.2023 în sumă de 2 000, 00 lei.

Suplimentar, indică că în calculul prezentat de către reclamant a fost comisă o eroare în partea ce ține de termenul de achitare a salariului, astfel, în temeiul pct. 3.13 al Contractului individual de muncă nr. 01 din 01.02.2022 - „Salariul se achita până la data de 17 a lunii următoare lunii calendaristice lucrate”, astfel, calculul începea din data de 18 a lunii imediat următoare lunii calendaristice lucrate și nicidecum din data de 1 a lunii.

Reieșind din cele menționate, solicită respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de Butmalai Dumitru către S.A. „Construcții Rutiere” privind soluționarea litigiului de muncă.

Argumentele participanților la proces.

Reclamantul Butmalai Dumitru, prezent în cadrul ședințelor de judecată, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat să fie încasat din contul pârâtului diferența (datoria) la salariu în sumă de 661 lei, plata suplimentară pentru neachitarea salariului în termen 32 263, 00 lei și cheltuielile judiciare în mărime de 3 000 lei pentru asistența juridică.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Josu Gheorghe, prezent în cadrul ședințelor de judecată, a susținut cererea de chemare în judecată înaintată de către reclamantul Butmalai Dumitru și a solicitat să fie încasat din contul pârâtului datoria la salariu în sumă de 661 lei, plata suplimentară pentru neachitarea salariului în termen 32 263, 00 lei și cheltuielile judiciare în mărime de 3 000 lei pentru asistența juridică.

Reprezentantul pârâtului S.A. „Construcții Rutiere”, directorul Haidau Tatiana, înștiințată legal despre locul, data și ora ședinței, nu s-a prezentat în judecată, solicitând de repetate ori amânarea examinării cauzei, a prezentat referință asupra cauzei

civile înaintate, a prezentat probele necesare și-a expus opinia asupra cererii de chemare în judecată înaintate, motiv pentru care, instanța de judecată, audiind opinia participanților la proces, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (5) Cod de procedură civilă, a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa reprezentantului acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

Ascultând explicaţiile participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată înaintată de către Butmalai Dumitru împotriva S.A. ”Construcții Rutiere” cu privire la soluționarea litigiului de muncă privind încasarea datoriei la salariu, plății suplimentare pentru neachitarea salariului în termen și cheltuielilor de judecată, instanţa de judecată consideră că acţiunea urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, *Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate*.

Din textul art. 121 Cod de procedură civilă, rezultă că, *Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

Potrivit art. 130 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege şi nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor*.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Conform art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înţeleasă de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de reclamant şi pârât (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcţionării justiţiei, adoptate de Comitetul Miniştrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984).

Relevante cauzei, instanța de judecată reține prevederile art. 354 din Codul muncii, potrivit căruia, se indică că, *Se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă;*

c) încetarea şi nulitatea, parţială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

La fel, instanța reține și prevederile art. 355 din Codul muncii, care indică că, *Cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: a) în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b) în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.*

Cererile depuse cu omiterea, din motive întemeiate, a termenelor prevăzute la alin.(1) pot fi repuse în termen de instanţa de judecată.

Instanţa de judecată va convoca părţile litigiului în timp de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

Instanţa de judecată va examina cererea de soluţionare a litigiului individual de muncă în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia şi va emite o hotărîre cu drept de atac conform Codului de procedură civilă.

Instanţa de judecată va remite hotărîrea sa părţilor în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Conform art. 128 din Codul muncii, *Salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată*.

Potrivit art. 141 alin. (3) din Codul muncii, *Plata salariului poate fi efectuată atât în numerar, cât şi prin virament la contul salariatului, deschis la prestatorul de servicii de plată, cu achitarea serviciilor respective din contul angajatorului*.

Potrivit prevederilor art. 142 alin. (1)-(3) din Codul muncii, se indică că, *Salariul se plăteşte periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului sau se transferă la contul acestuia, deschis la prestatorul de servicii de plată, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar: a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariaţii remuneraţi pe unitate de timp sau în acord; b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor lunare ale funcţiei.*

Angajatorul este obligat să încunoştinţeze salariatul despre mărimea salariului, forma retribuţiei, modul de calculare a salariului, periodicitatea şi locul de plată, reţinerile, alte condiţii referitor la salariu şi modificările acestora.

La achitarea salariului, angajatorul este obligat să informeze în scris fiecare salariat despre părţile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea şi temeiurile reţinerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum şi să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile.

Potrivit prevederilor art. 143 din Codul muncii, se indică că, *Dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face: a) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării; b) în caz de*

încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (concediu medical, absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.) – cel tîrziu în ziua imediat următoare zilei în care salariatul eliberat a cerut să i se facă achitările.

Dacă se contestă cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu, angajatorul este obligat, în orice caz, să-i plătească, în termenele prevăzute la alin.(1), suma necontestată.

În cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constat faptul că, reclamantul Butmalai Dumitru prin contractul individual de muncă nr. 01 din data de 01.02.2022, încheiat între pârât S.A. „Construcții Rutiere", reprezentant de către directorul general Haidau Tatiana și reclamantul Butmalai Dumitru, precum și acordului adițional nr. 09 din 30.06.2022 la contractul individual de muncă nr. 01 din 01.02.2022, a fost angajat în cadrul S.A. „Construcții Rutiere" în funcția de paznic (f. d. 5, 34-35).

Faptul angajării reclamantului Butmalai Dumitru este confirmat și prin certificatul nr. 11 din 12 septembrie 2022, eliberat de către S.A. „Construcții Rutiere" (f. d. 6).

Potrivit Ordinului nr. 31-C din 26 decembrie 2023, emis de către S.A. „Construcții Rutiere" în baza art. 184 alin. (1) lit. c) din Codul muncii al Republicii Moldova s-a dispus preavizarea lui Butmalai Dumitru - paznic de intenția de concediere din motivul deținerii de către Butmalai Dumitru a statutului de pensionar pentru limita de vârstă, preavizând pe Butmalai Dumitru cu 14 zile calendaristice înainte, începând cu 26 decembrie 2023 până la 08 ianuarie 2024, indicând că Ordinul intră în vigoare la data semnării și urmând a i se aduce la cunoștință salariatului contra semnătură (f. d. 7).

Potrivit procesului-verbal fără număr și nedatat, semnat de către Ghenciu Petru și Baraniuc O., se confirmă că Butmalai Dumitru i s-ar fi adus la cunoștință Ordinul de preavizare de intenția de concediere precum și că Butmalai Dumitru ar fi refuzat să-l semneze (f. d. 32).

La fel, instanța de judecată atestă că reclamantul Butmalai Dumitru la data de 02 ianuarie 2024 a adresat pârâtului S.A. „Construcții Rutiere" o cerere prin care a solicitat să-i fie achitată datoria la salariu conform prevederilor art. 142 al Codului muncii, și de asemenea să-i fie achitat prejudiciul pentru neachitarea în termen a salariului câte 0, 3 la sută din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere conform prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, iar în caz contrar indicând că se va adresa în instanța de judecată pentru încasarea forțată a datoriei și cheltuielilor judiciare, cerere recepționată la data de 09 ianuarie 2024, însă lăsată fără soluționare din partea administrației / pârâtului S.A. „Construcții Rutiere" (f. d. 17-18).

Ulterior, reclamantul a sesizat Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspecția Teritorială de muncă Cahul, iar din materialele cauzei rezultă că în urma verificărilor efectuate Inspectoratul de Stat al Muncii a depistat și constatat o restanță la plata drepturilor salariale, astfel, potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. B-1440/23 din 24 octombrie 2023, reclamantului Butmalai Dumitru nu i-a fost achitată suma ce se cuvenea în ziua eliberării în sumă de 34 502, 41 lei (salariul restant, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) lit. b) din Codul muncii.

Totodată, în ședință s-a constatat, că administrației S.A. „Construcții Rutiere" i-a fost întocmit proces-verbal de control nr. PV-ISM-2023-00553 din 24.10.2023, cu

stabilirea prescripției de a remedia încălcările constatate cu informarea ulterioară a Inspecției teritoriale de muncă cahul până la data de 27 noiembrie 2023 (f. d. 16).

Astfel, conform cerințelor indicate în cererea de chemare în judecată și înscrisurilor anexate, se atestă că datoria la salariu este de 20 708, 00 lei pentru perioada februarie 2022 - decembrie 2023, iar plata suplimentară pentru neachitarea salariului în termen este de 32 263, 00 lei, fapt confirmat prin calculul prejudiciului anexat (f. d. 4, 19).

La fel, se constată că, administrația S.A. „Construcții Rutiere" la data de 15 februarie 2024, în referința înaintată asupra cererii de chemare în judecată a indicat că a achitat suma de 20 047, 96 lei (datorie la salariu, inclusiv compensația pentru concediul neutilizat), respectiv, urmare a concretizării pretențiilor în cadrul ședinței de judecată, reclamantul Butmalai Dumitru precum și reprezentantul acestuia, avocatul Josu Gheorghe a solicitat achitarea diferenței neachitate a salariului și anume încasarea sumei de 661 lei (f. d. 27-28, 36).

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului privind încasarea diferenței neachitate la salariu în sumă de 661 (șase sute șaizeci și unu) lei este întemeiată și urmează a fi admisă.

Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 32 263 (treizeci şi două mii două sute şaizeci şi trei) lei în calitate de plată suplimentară pentru neachitarea salariului în termen, instanța de judecată reține următoarele:

În conformitate cu art. 330 din Codul muncii, *Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de: a) refuz neîntemeiat de angajare; b) eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă în condiţiile art.90 alin.(2) lit.a); c) staţionare a unităţii din vina angajatorului, cu excepţia perioadei şomajului tehnic (art.80); e) reţinere a plăţii salariului; f) reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu; g) răspîndire, prin orice mijloace (de informare în masă, referinţe scrise etc.), a informaţiilor calomnioase despre salariat; h) neîndeplinire în termen a hotărîrii organului competent de jurisdicţie a muncii care a soluţionat un litigiu (conflict) avînd ca obiect privarea de posibilitatea de a munci.*

În caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Reieșind din norma citată rezultă că această normă se aplică în cazul când a fost stabilită vinovăția angajatorului.

Totodată, reieșind din practica judiciară stabilită și sistematizată inclusiv de Curtea Supremă de Justiție de-a lungul anilor, (a se vedea pct. 9 din Hotărîrea Plenului CSJ din 03.10.2005 nr. 11), Compensaţia de întîrziere în mărime de 0,3% se va calcula pentru fiecare sumă neachitată, începând cu termenul de la care suma dată a devenit certă, exigibilă şi scadentă. Acest tip de dobândă se aplică independent de încasarea salariului pentru perioada lipsei forţate de la serviciu şi indiferent de existenţa dificultăţilor la angajare. Se va ţine cont că, potrivit art.330 alin.(2) Codul muncii, salariatului i se plătește suplimentar pentru fiecare zi de întîrziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen doar în cazul existenţei vinei angajatorului ca o condiţie obligatorie

prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate. Angajatorul care nu şi-a executat obligaţiile prevăzute de lege şi de contractul individual de muncă este prezumat în culpă, fiind apărat (eliberat) de răspundere numai dacă dovedeşte că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată. Circumstanţele respective se vor constata în fiecare caz aparte, reieşind din probele prezentate.Compensaţia de 0,3 la sută se va calcula din mărimea salariului, indemnizaţiei, altor plăţi neachitate.

Așa dar, angajatorul este prezumat în culpă, iar pentru a se degreva de această formă de răspundere, trebuie să-și asume un rol active în proces, și să dovedească, că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză, care nu-i poate fi imputată.

Instanța de judecată reține, că administrația S.A. „Construcții Rutiere” în cadrul procesului nu a prezentat nici o probă în vederea degrevării sale de răspundere pentru întârzierea achitării plăților salariale.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că Inspectoratul de Stat al Muncii, la întocmirea procesului-verbal de control nr. PV-ISM-2023-00553 din 24.10.2023, a constatat în rezultatul controlului că: „*...urmare a controlului inopinat, rezultând din documentele solicitate şi prezentate, s-a constatat că angajatorul, în persoana d-nei Haidău Tatiana, administratorul S.A. „Construcţii Rutiere” admite restanţe la plata salariului ...*”, „*...care la moment constituie suma de 34 502, 41 lei, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) lit. b) din Codul muncii*”.

Se va reține, că lipsesc careva explicații ale S.A. „Construcții Rutiere” la întocmirea de către Inspectoratul de Stat al Muncii a procesului-verbal de control nr. PV-ISM-2023-00553 din 24.10.2023. Totodată, în urma controlului, s-a emis prescripția angajatorului ca în mod obligatoriu să întreprindă măsurile respective pentru achitarea salariului restant, cu ulteriora informare în formă scrisă Inspecției Teritoriale de muncă Cahul, anexând documente confirmative, în termen de până la 27 noiembrie 2023.

Astfel, din circumstanțele constatate, instanța de judecată conchide, că prezumția culpei/vinovăției S.A. „Construcții Rutiere” în întârzierea plății restanțelor salariale n-a fost răsturnată, prin urmare, pârâta urmează să achite penalitatea.

La materialele cauzei este anexat calculul penalității în sumă de 32 263 lei, calculat pentru perioada 01.03.2022 - 12.02.2024 (f. d. 19), astfel, urmare a celor relatate, Instanța de judecată ajunge la concluzia că și această pretenție este întemeiată și urmează a fi admisă cu încasarea de la pârâtul S.A. „Construcții Rutiere” în beneficiul lui Butmalai Dumitru a sumei de 32263 (treizeci și două mii două sute șaizeci și trei) lei în calitate de plată suplimentară pentru neachitarea salariului în termen.

Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată, reține următoarele:

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecare a cauzei*.

Conform art. 83 Cod de procedură civilă, *Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvenţională, cererea de intervenţie principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti, precum şi alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Conform art. 84 Cod de procedură civilă, *Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii.*

Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014.

Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

Conform art. 90 lit. d) și lit. i) Cod de procedură civilă, *Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă și cheltuielile de asistenţă juridică*.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Conform art. 96 alin. (1)-(11) Cod de procedură civilă, *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Potrivit materialelor cauzei și anume a mandatului seria MA nr. 1415759 din 12 martie 2024, reclamantul Butmalai Dumitru în cadrul examinării cauzei a fost reprezentat de avocatul Josu Gheorghe, motiv pentru care a fost solicitată și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 3 000 lei, potrivit bonului de plată seria seria GL nr. 463168 din 13.02.2023, cheltuieli care urmează a fi compensate integral, or cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime (f. d. 46-47).

Având în vedere soluția adoptată în cauză, care admite parțial cererea de chemare în judecată, instanța reține că reclamantul a avut câștig de cauză în parte, motiv pentru care cheltuielile de judecată trebuie compensate. În baza art. 94 Cod de

procedură civilă, instanța dispune încasarea din contul pârâtului S.A. ”Construcții Rutiere” IDNO: 1003603151574, cu sediul MD - 3901, str. Mihai Viteazul, 21, mun. Cahul în beneficiul lui Butmalai Dumitru născut la 13 mai 1959, IDNP: 2000043044355,a sumei de de 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, reprezentând cheltuielile de judecată suportate de reclamant.

Potrivit prevederilor art. 356 din Codul muncii, se indică că, *Angajatorul este obligat să execute imediat, conform Codului de procedură civilă, hotărîrea (decizia) instanţei de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce decurg din raporturile de muncă şi din alte raporturi legate nemijlocit de acestea. Neexcutarea actelor judecătoreşti indicate la alin.(1) atrage efectele prevăzute de Codul de executare*.

Urmare a prevederilor menționate, Instanța de judecată, obligă pârâtul să achite reclamantului din sumele încasate plata unui salariu mediu, această cerință urmând a fi executată imediat de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

Conform art. 85 Cod de procedură civilă, *Scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023,* care stabilește că, *se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată persoanele fizice – în acțiunile privind reintegrarea în serviciu, revendicarea sumelor de retribuire a muncii și alte revendicări legate de raporturile de muncă*.

Relevante cauzei, instanța de judecată, reține și prevederile art. 353 din Codul muncii, care stabilește că, *Salariaţii sau reprezentanţii acestora care se adresează în instanţele de judecată cu cereri de soluţionare a litigiilor şi conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art.348 (inclusiv pentru a ataca hotărîrile şi deciziile judecătoreşti privind litigiile şi conflictele vizate) sînt scutiţi de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat şi a cheltuielilor legate de judecarea pricinii). În acest caz se achită taxa de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023*.

Având în vedere prevederile sus menționate, precum și de faptul că reclamantul la înaintarea acțiuni este scutit de plata cheltuielilor judiciare și anume achitarea taxei de stat, instanța de judecată urmează a încasa de la S.A. ”Construcții Rutiere” IDNO: 1003603151574, cu sediul MD - 3901, str. Mihai Viteazul, 21, mun. Cahul, în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată privitor la litigiul de muncă, în mărime de 1366,92 (una mie trei sute șaizeci și șase) lei, 92 bani.

În conformitate cu prevederile art. 142, 143, 330, 332, 353, 354 - 356 Codul muncii, art. 85, 96, 98, 236, art. 238 - 241, 256, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 5 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către de către Butmalai Dumitru împotriva S.A. ”Construcții Rutiere” cu privire la soluționarea litigiului de muncă privind încasarea datoriei la salariu, plății suplimentare pentru neachitarea salariului în termen și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la S.A. ”Construcții Rutiere” IDNO: 1003603151574, cu sediul MD - 3901, str. Mihai Viteazul, 21, mun. Cahul, în beneficiul lui Butmalai Dumitru născut la 13 mai 1959, IDNP: 2000043044355, diferența neachitată la salariu în sumă

de 661 (șase sute șaizeci și unu) lei, suma de 32263 (treizeci și două mii două sute șaizeci și trei) lei în calitate de plată suplimentară pentru neachitarea salariului în termen, precum și suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, iar în total suma de 35924 (treizeci și cinci mii nouă sute douăzeci și patru) lei.

Se obligă pârâtul să achite reclamantului din sumele încasate plata unui salariu mediu, această cerință urmând a fi executată imediat de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la S.A. ”Construcții Rutiere” IDNO: 1003603151574, cu sediul MD - 3901, str. Mihai Viteazul, 21, mun. Cahul, în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată privitor la litigiul de muncă, în mărime de 1366,92 (una mie trei sute șaizeci și șase) lei, 92 bani.

Prezenta hotărâre se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Se explică părților că, instanța de judecată va redacta hotărârea integrală dacă, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, participanții la proces vor solicita în mod expres acest lucru (termenul de 30 zile este un termen de decădere) sau dacă participanții la proces în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, vor depune cerere de apel.

Hotărârea drept de apel la Curtea de Apel Cahul în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mihail OSADCII